

# SLOVENSKI NAROD.

Izjaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter valja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo na vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 8 K 50 h, za en mesec 2 K 50 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 14 K, za pol leta 8 K, za četrt leta 5 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam pošten, plača na vse leto 23 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez tedenskih vplačil naročnine se ne odira. — Za oznanila se plačuje od petdesetstopenjske petiti-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Čepici se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafevi ulici št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

## Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 85.

### Glas Goričanov.

Nedeljski protestni shod v Gorici se je baval tudi z volilno reformo in je sprejel soglasno naslednje resolucije:

I. Shod se izjavlja slovesno za občno, enako in tajno volilno pravico

II. Shod obžaluje, da niso slovenski državni poslanci glede tega za vse Slovence življenskega vprašanja v zbornici in volilnem odseku postopali po dogovorjenem načrtu in da „Slovanska zveza“ ni na primeren in odločen način brez domačega strankarstva varovala izvenkranjskih zahtev in osobito zagotovila z najodločnejšimi sredstvi zastopstva koroških Slovencev za drž. zbor.

III. Shod priobija, da se je s kompromisom na Goriskem, ki razdeljuje mandate med  $\frac{2}{3}$  slovenskega in  $\frac{1}{3}$  italijanskega prebivalstva v enaki meri, zgodila goriskim Slovincem kričeča krivica, ki bi se dala opravičiti le s primerno do sedaj nedoseženo politično kompenzacijo v prid v I. vrsti koroškim in v II. vrsti štajerskim Slovincem.

IV. Shod pozivlja slovenske državne poslance, da opri na občni narodni glas skupno in z vsemi sredstvi na najodločnejši način popravijo izvenkranjskim Slovincem storjene krivice in preprečijo vsaj uničenje koroških in ponižanje štajerskih Slovencev.

V. Shod pozivlja slovenske državne poslance, da se ob sedanjih sestavi volilnih okrajev najodločnejše uprejo določbi dvestretjinske večine za vsako v bodoče zahtevano spremembo posameznih volilnih okrajev.

Po celovškem in mariborskem shodu so se oglasili zdaj tudi Goričani in v istem smislu kakor koroški in štajerski Slovenci obsodili na-

črt volilne reforme, ki dela slovenskemu narodu toliko krivico, ter obsodili izdajstvo dr. Šusteršiča in njegovih pajdašev. Vsa Slovenija izvemši kranjske izdajalce je torej edina v obsodbi tega načrta.

### Pismo iz Sofije.

V Sofiji, 26. avgusta.

I.

Ko se je razglasilo, da se priredi letos meseca avgusta v Sofiji II. jugoslov. umetniška razstava in se obenem skliče kongres jugoslovanskih književnikov in časnikarjev, je zavladalo na Slovenskem za ti prireditvi splošno zanimanje in „Društvo slov. književnikov in časnikarjev“, ki je prevzelo nalogo, da skrbi za čim največjo udeležbo s strani Slovencev, se je takoj prijavilo več nego 60 oseb, da se udeležijo slavnosti v Sofiji. Toda, kakor je pri nas že običajno, se je tudi v tem slučaju navdušenje kmalu poglelo. Izmed 60 prijavljenih se je namreč udeležilo potovanja samo 25 Slovencev, vključno s tem, da je „Društvo slov. književnikov in časnikarjev“ izposlovalo udeležencem pri vožnji takšne ugodnosti, da lahko smelo trdimo, da se ne bo Slovincem nikdar več ponudila tako ugodna prilika, si ogledati prestolnici bratskih narodov srbskega in bolgarskega, Belgrad in Sofijo, ter se seznaniti z žitjem in bitjem, s šegami in navadami naših balkanskih bratov.

Izletniki so se odpeljali v sredo, 23. avgusta, iz Ljubljane. Prišli v Zagreb, so izvedeli, da se jim namestila v Belgradu prireditvi velik slavnosti sprejem. Dvajseterim skromnim potnikom, ki so se odločili, da gredo doli, kjer je pred par desetletji vzkliła svoboda jugoslovanske, in ki ninajo druge želje in ambicije, kakor okrepiti svojo narodno zavest in stisniti prijateljsko desnico svojim

bratom doli ob vznožju „divnega Balkana“, prireditvi slavnosti sprejeme, pa ni potrebno. Zato je bilo docela pravilno, da so Slovenci prepričali brzojav, ki bi se imel oddati iz Zagreba in obvestiti belgradsko občinstvo o njih prihodu. In tako so mislili Slovenci, da bodo prišli v Belgrad docela neopazeni. Toda delali so račun brez krčmarja. Na kolodvoru v Belgradu jih je najljubezniveje sprejel podpolkovnik Janko Vukasović-Stibil na čelu večjega kroga srbskih oficirjev. Sprejem je bil presrčen, kakor more biti pač samo med rodnimi brati, g. Vukasoviću se je kar radosti in veselja svetil obraz, ko je stiskal roke došlim rojakom; vmes je delal prav resen obraz in glasno je izražal svojo nezadovoljnost, da ni bil odveščen o prihodu. No, dobričina se je skoro umiril in kasneje je skrbel za slovenske izletnike kakor rodni oče za svojo deco. Na čast slov. gostov je priredil klub „Slovenski Jug“ veliko veselico v šetališču Kalemegdanu, ki je bil čarobno v slovenskih barvah razsvetljen in kjer so bili postavljeni razni paviljoni z napisi iz srbskih, hrvatskih, slovenskih in bolgarskih pesmi, ob drevesih pa so bile pritrjene slike jugoslovanskih književnikov in drugih slavnih mož. Na prvih mestih je bilo opaziti sliko Prešerna, Aškerc in drugih naših veleboj. Pri vstopu na Kalemegdan je visela velika slika z orlom, držčim štiri jugoslovanske zastave, v ozadju pa je bil videti svetel ogenj, predstavljajoč zoro krasnejše jugoslov. bodočnosti. Na veselici je bilo zbranega na tisoče in tisoče občanov, ki je popevalo slovenske pesmi in navdušeno aklamiralo Slovence.

V četrtek so si Slovenci ogledali Belgrad in njegove znamenitosti. Dopoldne so se zglasili tajnik „Društva slov. književnikov in časnikarjev“ Rasto Pustoslemšek in odbornik Ant. Trstenjak in urednik „Naše

Sloge“ Matko Mandič pri načelniku srb. tiskovne urada, g. Iv. Ivaniću, ki jih je izredno ljubeznivo sprejel, jim dal razna potrebna pojasnila in navodila ter jim podaril v spomin svoje znamenito delo „Macedonija in Macedonci“. Popoldne so bili Slovenci povabljeni v Banjico na slavo „krstnega dne“ 6. pehotnega polka kraljeviča Aleksandra, to je tisti polk, ki je s svojimi oficirji na čelu 29. junija 1903. l. osvobodil Srbijo zlega tiranstva, ki je hotelo ne samo udušiti vsako svobodno narodno gibanje, nego tudi prodati deželo tujemu vplivu.

Ko so se Slovenci približali vojaškemu šotorišču, so se vojaki postavili v vrsto, vojaška godba je zasvirala naš „Naprej“, častniki na čelu jim zapovednik polka, podpolkovnik Miloš Božanović, pa so jim hiteli nasproti, jim stiskali roke in jih iskreno pozdravljali. Nato so jim postregli z običajnim „koljivom“ in jih pogostili z vinom, „sladkim“ in dvornimi cigaretami. V imenu Slovencev se je za presrčen sprejem zahvalil Ant. Trstenjak, slavil v vznesenih besedah jugoslovansko idejo in nazdravil hrabri, zaslužni srbski vojski in zemlji in čestital polku k njegovemu slavlju. Na to napitnico je odgovoril zapovednik polka podpolkovnik Božanović. V svojem govoru je naglašal, da je že prepotoval vse jugoslovanske zemlje, tudi Slovenijo, a povsod je videl in se prepričal, da biva tu zaveden narod, ki stremi za svojo svobodo. Jugoslovanska ideja, ki je v zadnjem času kakor mogočen plamen prešinila vse južne Slovane, bo to stremenje in te težnje še podkrepila in ni več dvoma, da bo morda že v bližnji bodočnosti že zasnila Jugoslovonom na obzorju srečnejša zvezda.

Nato je godba zasvirala narodno kolo in pričela se je vesela „igranka“.

Častniki z gosti in prostaki so plesali kolo.

Kakšen razloček je med srbskimi in našimi častniki! Pri nas je prostak, vojak iz naroda, v očeh oficirja vse drugo nego človek, tu na Srbskem pa sede častniki v družbi s prostaki in občujejo z njimi prijateljsko kakor s sebi enakopravnimi in enakovrednimi! To je narodna vojska! Ob odhodu je godba zasvirala „Hej Slovane“ in „Lepo našo domovino“, častniki, so nam stiskali roke, vojska, postavljena v vrste, je salutirala in oduševljeno klicala: „Živeli naši bratje Slovenci!“ In ko so nas vozovi odvedli že daleč proti Belgradu, so še vedno stali vojaki s častniki ob taborišču in mahali s čepicami in robovi v pozdrav in slovo. Bil je to prizor, ki ostane gotovo vsakemu Slovincu v neizbrisnem spominu!

Pripomniti mi je še treba, da so se slavnosti udeležili tudi štirje „komite“, srbski vstaši iz Makedonije. Med njimi je vzbujal največ pozornosti glasoviti junak „Micko“. To je 15letni deček, ki se je pa že v neštevilnih bojih s Turki odlikoval z izredno hrabrostjo in čigar ime se že sedaj imenuje po vsi Srbiji s posebnim spoštovanjem.

Vprašal sem mladega junaka, zakaj se bori proti Turkom, ali so mu morda ubili očeta, ali mater, ali morda brata ali sestro. Zmajal je z glavo in ponosno rekel: „Ne, bori se za našino!“

### Češka ministra.

Praga, 29. avgusta. Ministra dr. Pacák in Fort sta prišla včeraj v Tabor, kjer ju je pozdravil pred ogromno množico župan. Minister dr. Pacák je v svojem odgovoru naglašal: „Interese češkega naroda bova varovala kolikor je le v najinih močeh; svoje odgovornosti se popolnoma zavedava; prepričana sva, da, ko za-

## LISTEK.

### Ivan Cankar: Nina.

(Dalje.)

Pa tudi v samotni človek ne najde sreče. Naj mu je napolnjeno srce še s takim gnusom pred življenjem, pred ljudmi, naj ga „spreletava mraz, če jih sreča danes, ki jim je bil podoben nekoč“ (p. 50), nikdar se ne more čisto obrniti proč od tega življenja, naj beži kamor hoče, naj se mami s čimer hoče. Kvečjemu za trenotek je srečen, tisti trenotek, ko je pozabil na preteklost in ko ni mislil na bodočnost. Pa ta trenotek premine in ž njim izgine toli zaželjena sreča. Zopet se mu pojavijo spomini na prebito življenje: „Koliko trpkosti je še ostalo v najinih srečih!“ (p. 38) in navdaja ga strah pred bodočnostjo, sprevi, da se je varal, ko je mislil, da more sanjal in upal lepega, so bile blodne sanje siromaka, ki upa v raj, ker mu zemlja ni bila dodeljena“ (p. 87). „Ni še dolgo, ko so bile moje besede polne radosti in odrešenja... zdaj ni več treba, da bi tajil, kar govori moj pogled in kar odgovarja tvoj blebi obraz in tvoja trepetajoča roka: Šla si v svet, da bi se izognila in sva

prepevala o jutru in solncu; spogledala sva se in sva umolknila in bilo naju je strah...“ (p. 87).

Pozabljenje je nemogoče in človeku ni dano, da bi živel brez misli in želja. „Strašen je ta mir brez časa in brez življenja.“ Kajti Bog je dodelil človeku „strašno milost hrepenenja...“ (p. 58.) in „neutešljivo je in jaz ne verjamem, da je utešeno v smrti“ (p. 79.).

To hrepenenje tira človeka ali v smrt ali nazaj v življenje. V smrt, če ima človek dosti energije, da se iznebi svoje težke butare, nazaj v življenje, če je nima. Dasi je videl vso gnusobo življenja, se vrne vanje, in dasi je videl, da je vse upanje na boljše dni, na pozabljenje in srečo le kruta prevara, vendar še upa in hrepeni, kajti hrepenenje je neutešljivo: „Trpljenje je bil najin delež, zapisan nama v doto in dedščino; in srce, malodušno, se je oklepalo dote in dedščine. Iz mraka porojena, iz gnusa in bolesti... sva koprnela, izgubljena otroka, po mraku in bolesti... Povej, ali hočeš nazaj? (p. 103.) „Bežala sva tisti večer pred preteklostjo, pred usodo, ki sva jo poznala, in pred življenjem samim — in obadva sva koprnela nazaj, z bridkostjo sva čakala, da bi se izpolnila usoda...“ (p. 116.) „Mislila sva, da sovraživa

tisti svet, ki nama je bil dodelil toliko trpljenja — in ljubila sva ga iz sroca“ (p. 116). „Podala si bova roko in se bova vrnila v noč in kvečjemu da se bova nasmehnila od spomina na predzno upanje.“ (p. 134.)

In človek se povrne nazaj v svet, v gnusobo in strahoto „in hiti, pada, hiti proti cilju, a hiti v kolobarju.“ (p. 57.)

Vse življenje so sanje, porojene iz hrepenenja. Dobro tistemu, ki se mu oči niso odprle, ki veruje v svoje sanje. Srečen je. A groza tistemu, ki je spregledal, ki hodi po svetu brez vere v sanje, ki hrepeni, pa ve, da je vse življenje gnusoba in vse hrepenenje prevara.

In Cankar je spregledal. Zato ne mara življenja. „Dalje sem šel, nisem maral življenja. K tistim sem šel (na pokopališče. Op. por.), ki spe v najgloblji senci, ker so si bili zaželeli počitka; najslajše so njih sanje. — Šel sem, nisem maral življenja in tudi ono samo se ni brigalo zame in me ni videlo, ko sem šel mimo; obadva, jaz in življenje, sva vedela, kje je moja družba...“ (Konec epiloga). In na konec svoje knjige je dal Cankar natisniti kot vinjeto smrt, sedečo na knjigah življenja, počivajočo od napora, z navzdol zaobrnjeno skrhano koso... \*

Knjiga brezmejne bridkosti, resignacije, obupa. In niti enega solnčnega žarka, vse sivo, pusto in strahotno. Spočeta v melanholiji obupa napolni čitatelja z brezmejno bridkostjo in oddahne se čitatej, ko jo odloži in se ozre venkaj v jasni, solnca polni dan.

To torej je ideja knjige. Obrniti se nam je do nastopajočih oseb.

Glavno dejanje nosite samo dve osebi: Nina, ki pa skoro ne govori niti besedice, in pripovedovalec, ki vedno govori v prvi osebi.

Nina je namreč bolno dekle. Izšla je Nina iz tistih ozkih, temnih in umazanih, nikoli veselih predmestnih ulic, ki so polne bede, greha in strahote, „porojena je bila iz mraka in gnusobe in bolesti.“ In tiste ulice so bile tudi njegov dom. Klatil se je po žganjarnicah in bil ves tak, kakršni so bili drugi ljudje v tistih bednih ulicah. Ali, dočim oni ljudje niti videli niso gnusobe, v kateri so blodili, je nosil on v svojem srcu hrepenenje po ustajenju. Ko je neki večer, prišedši iz žganjarnice, zablodil v dolgo, ozko in temno dvorišče, zagledal je skozi za hip odprta vrata strašno sliko: „Sredi izbe je klečal na tleh otrok, zavil v siromašne cunje; tenke bele roke so bile iztegnjene naravnost

pred život, kakor se iztegnejo roke v globokem strahu... Čez otroka se je sklanjal starikav človek v obnošeni, blatni obleki... Sklanjal se je čez otroka, njegove dolge lase je bil ovil okoli levece, z desno pestjo je bil kakor v taktu po hrbtu, po razgaljeni rami, po upognjeni glavi. Za mizo je sedel na okornem stolu mlad človek, kadil cigareto in gledal malomarno predse... njegov sivi, zabuhli obraz je bil čisto živalski. Obadva sta molčala, samo iz njenega grla se je izvil včasih tenki glas.“ (p. 44, 45.) — Vse to je videl samo za hip, in tisti hip je spregledal: vzbudil se je iz svojih dosedanjih sanj, videl je z jasnimi očmi vso gnusobo življenja. Neizmeren sram se ga je polotil (p. 49.) in zahrepenel je po ustajenju (p. 50.) Vse naslednje dni je iskal tisto dekle, kajti iz usmiljenja, ki ga je bil občutil tisti hip, ko je gledal grozni prizor, se mu je bila porodila ljubezen do trpečega dekleta in z ljubeznijo vred mu je vzkliklo hrepenenje po rešitvi, po vstajenju. Po dolgem iskanju najde končno vendarle tistega dekleta, toda kakšnega! Vsega izsesanega, že blizu smrti. Dvigne ga v svoje naročje in ga odnese v svojo tiho izbo. Tam naj dekle okreva, tam naj se dvigne tudi njegova duša iz predmestnega blata: trdno upanje je v njegovem srcu. (Konec prih.)



pustiva svoji mesti, se bo moglo reči o najinem delu: Stori la sta, kar sta mogla storiti ter sta svojemu narodu dobro služila! Bodite uverjeni, da storiva vse, kar sva kot verna sinova dolžna svojemu narodu.“

## Prva politična stranka v Črni gori.

Cetinje, 29. avgusta. Prihodnjo nadeljo se vrši velik shod, da se ustanovi narodno-politična stranka. To bo prva stranka v Črni gori v ustavni dobi.

## Položaj na Ruskem.

### Atentat na ministrskega predsednika Stolypina.

Petrograd, 29. avgusta. Sedaj je dognano, da so bili skoraj pol ure pred atentatom brzojavno naročeni trije vozovi za prevoz ranjencev. Takoj po atentatu se je pripeljal vodja „črne družbe“, zdravnik Dubrovin, dasi stanuje poldrugo uro od vile ministrskega predsednika. Iz vsega tega se sklepa, da atentata ni izvršila ekstremna levica, temuč desnica. — Starejše tri hčerke ministrskega predsednika so ostale žive le vsled srečnega naključja. Par minut pred atentatom so odšle iz dvorane, kjer so igrale klavir, da gredo na izprehod. Dotična dvorana je popolnoma razdejana. Najmlajša hči najbrže vendar tudi ostane živa, ne da bi ji odrezali nogi, toda hroma ostane na obeh nogah.

### Maščevanje za Stolypina.

Petrograd, 29. avgusta. Časopis „Strana“ je dobil od tajne družbe „smrt za smrt“ pismo, v katerem naznanja, pa je za atentat na Stolypina obsojenih na smrt pet najodličnejših voditeljev kadetov.

### Carjeva nervoznost.

Varšava, 29. avgusta. Iz Petrograda se poroča, da carjeva nervoznost neprestano narašča. Le odločnim prošnjam njegovih svetovalcev se je zahvaliti, da še ni odložil krone, kar je že davno nameraval.

### Važna odločitev.

Petrograd, 29. avgusta. Prihodnji petek se vrši na dvoru pod carjevim predsedstvom zelo važno posvetovanje. Udeležili se ga bodo vsi veliki knezi, ministri in člani državnega sveta. Pri tem posvetovanju se končno odloči, ali se uvedejo svobodne reforme ali pa diktatura. Ako se izreče ministrski svet za reforme, sestavi se koalicijsko ministrstvo, a duma se skliče prej, kakor je bilo naznanjeno pri razpustu.

### Vojaške zarote.

Odesa, 29. avgusta. Blizu mesta Kirileva se je spuntala vojaška eskorta, ki je spremljala ujetnike. Zapovedujočega častnika so hudo ranili, ujetnike pa razklenili in izpustili.

### Atentati na konzulate?

Odesa, 29. avgusta. Policija je razkrila načrt revolucionarjev, ki so nameravali napasti konzulate, da napravijo vladi težave. Državna policija je prepričana, da so ta načrt skovali

nemški anarhisti in da je v prvi vrsti nevarnost za nemške konzulate.

## Ločitev cerkve od države na Francoskem

Pariz, 29. avgusta. Kardinal Merry del Val je prišel pri papežu v nemilost, ker je tajno postopal v sporazumljenju s tistimi francoskimi škofi, ki so za cerkvene občine. Papežu je predložil nepopolno poročilo o sklepih francoskih škofov. Baje ima papež že izbranega drugega kardinala, ki prevzame mesto Merry del Vala državno tajništvo.

## Civilni zakon na Španskem.

Madrid, 29. avgusta. Kralj je izdal odredbo, da se pri sklepanju civilne poroke odpravi zahteva, da bi ženin ali nevesta morala izkazati veroizpovedanje.

# Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. avgusta.

### — Katoliški shod. „Slovenec“

kar ne more najti dosti besed, da bi primerno popisal sijaj izvržiganega in razpodenega katoliškega shoda in pa označil ogromnost udeležbe. O „sijaju“ ni treba govoriti, da ni bilo duhovnikov, bi v ponedeljek in v torek še zborovati ne bili mogli. Kar se tiče udeležbe, pa je uvaževati sledeče: Agitacija je bila kolosalna. Škofje so uradno pozivljali ljudstvo na udeležbo; vse klerikalno časopisje je mesece in mesece neprestano vabilo in rotilo občinstvo, naj pride v Ljubljano; nad 1000 duhovnikov je s prižnic in od hiše do hiše nagovarjalo ljudi, naj jim v plačilo obljubovale nagrade na tem in onem svetu — in ta velikanški aparat ni zbolnal več kot kakih 4000 ljudi. Na sokolskem zletu je bilo gotovo trikrat toliko občinstva, pri Prešernovi slavnosti še več. Vsa duhovščina ni vstanu z večmešno agitacijo spraviti na katoliški shod niti toliko občinstva, kakor kak ameriški cirkus. Barnum in Buffalo Bill sta gotovo trikrat in petkrat toliko ljudi privabila v Ljubljano, kakor katoliški shod. To najbolje ilustruje ogromnost udeležbe. Za katoliške shode nimajo ljudje ne časa ne denarja, za cirkuse pa. In potem pravijo ljudje, da vera ne peša.

— **Uradni list** se opravičuje da zaradi tega ni poročal ne o protestnem shodu v nedeljo, ne o zadnjih shodih v „Mestnem domu“, ker uredništvo ni bilo povabljen in ošabno dostavlja, da tudi v prihodnje ne bo nikdar poročalo o kakih priredbi, če ne bo povabljen nanjo. Ta izgovor je ravno tako smešen, kakor je ta ošabnost neumestna. „Laibacher Zeitung“ ni neodvisen list, marveč je uradni list in ima kot tak proketo dolžnost, da poroča nepristransko o

vseh važnejših dogodkih v deželi. To dolžnost mora izpolnjevati, naj je bilo uredništvo povabljen na kako priredbo ali ne. Uredništvo je za to plačano, da izpolnjuje prevzete dolžnosti. Ta bi bila lepa, da bi se uredništvo „Laib. Ztg.“ kapriciralo, da eksistirajo zanj samo priredbe, na katere je povabljen. Izgovor „Laib. Ztg.“ je ravno tak škandal, kakor njeno postopanje o stvari sami. Odgovorno pa je za to predsedništvo. Med vlado in gospodom Bambergom obstoji namreč pogodba, da imenuje vlada urednika „Laib. Ztg.“ in da je ta urednik izključno podrejen dež. predsedništvu. Zato se mi z uredništvom in njegovimi kapricami ne bomo prav nič prerkeali in se bomo držali dež. predsedništva. Izjava današnje „Laib. Ztg.“ je impertinenca, ker ima list, kakor rečeno, dolžnost, da poroča o vsem, kar se zgodi v javnem življenju in če se tu ne ustvari remedium, se bodo poklicani faktorji zmenili z dež. predsedništvom na pristojnem mestu, to se pravi v državnem in deželnem zboru.

— **Kaj porečejo k temu naši „katoliški“ voditelji?** Nedavno tega so zborovala v Monakovem katoliška učiteljska društva Nemčije. Ob tej priliki so se glede nadzorstva šol postavile nastopne teze: 1. Vsaka tozadevna naredba mora glede šolskega nadzorstva cerkvi pripoznati pravico v pogledu na opravljanje veronauka in na nadziranje verskornavne vzgoje. 2. Vse šolsko delo naj bode prešinjeno s kristjanskokonfesionalnim duhom. 3. Neomejeno duhovniško šolsko nadzorstvo ne sledi iz bistva kristjanstva ter se dogmatično ne da utemeljevati. 4. Sedanja torma duhovskega šolskega nadzorništva nima pripisovati svojega postanka stvarnim vzrokom; nastala je po nujni že davnaj premaganih odnošajev. 5. Uspešno šolsko nadzorstvo se more le vršiti po teoretično in praktično zvedenem strokovnjaku. Teologi in filologi niso kar tako strokovnjaki v ljudski šoli. 6. Šolsko nadzorstvo je toli obsežno in težavno, da se ne more z uspehom opravljeti kot kaka postranska reč. 7. Pripustitev k šolskemu nadzorstvu je pravična in opravljena stanovska terjatev učiteljeva. — Mnogo so morali nemški katoliški učitelji že poskusiti v svoji „praksi“, da so se pri odnošajih, kakeršni še bivajo v Nemčiji, upali javno izreči v omenjenem smislu!

— **Kako „Slovenec“ laže.** Med poštnimi uradniki, ki jih je „Slovenec“ denunciral, ker so si ogledali nedeljske demonstracije ali pa so le slučajno šli mimo, je navedel tudi gosp. Gerbiča. Da so ljudje pri „Slovencu“ ne samo škodoželjni, temuč tudi skrajno lažnjivi, je zopet dokaz tu. G. Gerbič je bil v nedeljo v službi,

in sicer od 8. do 12. dopoldne in od 1. do 4. popoldne ter je imel jedva časa, da je použil kosilo.

— **Gosp. Moškercu** svetujemo, naj nikar toliko ne zvonii ne obeta, da nas bo tožil, ampak naj raje kar tožbo vložii. Nam je prav mnogo na tem, da pride resnica sodnijskim potom na dan. Prosimo torej, kar tožite g. Moškercu. Mi smo z veseljem pripravljeni nastopiti dokaz resnice.

— **Ricmanje.** Odbor političnega društva „Edinost“ v Trstu je sklenil, da vzame v roke ricmanjsko zadevo v končno rešitev. Radovedni smo, kaj bo in kako se stvar reši. Ob sebi se razume, da želimo najboljšega uspeha, ki po naši sodbi itak ne more izostati, ker je jasno že zdaj, da pomeni ricmanjska zadeva za tržaškega škofa Nagla vsak dan večjo blamažo.

— **Šulterjanska šola v Šklednju pri Trstu.** Na tej šoli se v II. polovici septembra prične šolski pouk in nemški bratci že vabijo starše, naj vpišejo svoje otroke vanjo. Značilno je, da se v vabilu poudarja narodnostna stran šole. Opozarjamo slovenske starše v Šklednju in okolici, da se ne dajo preslepiti sladkim besedam nabiralec otrok za to šolo, v kateri se vsakemu Nenemcu vcepi sovražstvo in gnus do njegovega materinega jezika in do njegove narodnosti.

— **Draga vožnja.** Bila je že noč, ko je prikorakal rejen, zdrav duhovnik od hotela Union in najel izvoščka. „Peljite me — hm — peljite me na Karlovsko cesto.“ Duhovnik je sedel v voz in se je odpeljal na Karlovsko cesto. „Kje pa naj ustavim?“ je vprašal izvošček. „Kjer je,“ je menil duhovnik in izstopil blizu Samassove vile. Naročil je izvoščku, naj počaka, češ, da ima v bližini važen opravil in je krenil v — stranske ulice. Izvošček je čakal skoro celo uro. Končno je duhovnik prišel in se zopet odpeljal v mesto. In zdaj se je razvil sledeči kratki, a zanimivi dialog: „Koliko pa dobite?“ je vprašal duhovnik. „Deset goldinarjev, gospod.“ „Kaj ste znoreli? Kdo vam bo pa dal 10 gld.“ — „Če jim je preveč gospod, naj pa grejo na policijo; jaz bom že povedal, kdaj, koliko časa in kje sem jih čakal.“ — Duhovni gospod je plačal in jo odkuril kolikor hitro je mogel.

— **Drage „tripe“.** „Soča“ piše: V katoliškem hotelu „Union“ v Ljubljani je bilo ob času katoliškega shoda silno drago. Prav na katoliški podlagi so odirali ljudi. Pivo strašno drago, najdražje pa so bile „tripe“, po katerih so segli Primorci. Po 80 v, po kroni so jim računali poročijo „trip“ — v Gorici pa stane taka poročija 12 kr.

— **Za izletni sklad ljubljanskega „Sokola“** so darovali: Gosp. dr. Ivan Tavčar 100 K, gosp. dr. Fran Novak 20 K, omizje v „Narodnem domu“ v Ljubljani (nabral g. dr. Fran Novak) 12 K.

— **Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“** priredi v nedeljo, dne 2. septembra na Zgor-njem Rožniku veselico. Sodeluje Ljubljanska društvena godba. Spored: Koncert državne godbe. — Nastopi pevskega zbora. — Ljud-

ska veselica. — Ples v salonu. — Šaljiv srečolov. — Zabavna pošta. — Umetalni ogenj. — Razne druge zabave. — Vstopnina: 40 vin. za osebo, častiti društveni člani in otroci do 12 let so vstopnine prosti. Začetek ob 3. uri popoldne. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica v soboto (praznik), dne 8. septembra z istim sporedom.

— **Obrtno nadzorništvo za Kranjako** je izdalo poročilo o svojem delovanju v letu 1905. Izvršenih je bilo 731 nadzorstev pri 664 obrtnih obratih. V teh je delalo 13.285 delavcev in 5010 delavk in sicer pri izdelovanju kamenitih, prstenih, ilovnatih in steklenih izdelkov 2289 oseb, pri izdelovanju kovinskih izdelkov 2547, pri izdelovanju strojev, aparatov, instrumentov in prevoznih sredstev 267, pri izdelovanju lesenih, pletarskih, rezljanih in strgarskih izdelkov 1197, pri industriji usnja, kož, ščetin, dlake, perja itd. 384, v predilnicah 1511, pri industriji oblaci in snaženja blaga 1120, v papirnicah 1506, v izdelovanju redil in živil 3123, pri stavbinstvu 3679, pri grafiški obrti 227 itd. O vršitvi komisijonalnih obravnav je došlo nadzorništvo 277 naznanitev. Stavke so bile 4 in je nadzorništvo vsled prošnje delavstva dvakrat posredovalo. Podjetniki so se obrnili na nadzorništvo 78krat, delavci pa 88krat. Nadzorništvo je izdalo 71 pozivov na delodajalce za odpravo nerednosti. Za delavstvo se je zavzelo s tem, da so se njihova prenočišča zboljšala, da so dobivali zdravo pitno vodo i. t. d. Nesreč se je pri obitnjah zgodilo 1235, od katerih jih je bilo 18 smrtnih. Kar se tiče delavnega časa, je omeniti, da je bil skoraj isti kot prejšnje leto. Gospodarski položaj delavstva ni bil bogve kako ugoden vsled vedno rastoče draginje n. pr. pri jestvinah. Delavska stanovanja so v nekaterih krajih slaba in še ne odgovarjajo zdravstvenim zahtevam, dasi se meri na to, da bi se čimprej zboljšala. To poročilo je samo nemško. Upamo, da smemo zahtevati, da je dobimo vsaj prihodnje leto slovensko. In to zahtevamo!

— **Vojaška sekatura.** Rezervist domobranskega pešpolka št. 27 nam piše sledeče o vojaški sekaturi: Dne 20. t. m. je odhajal naš polk zgodaj zjutraj k streljanju v Begunje. V Borovnici smo imeli polurni počitek. Od tam smo šli na Pokojišče in na Bezuljak, kjer je bilo par minut odmora. Takoj nato se je pričelo splošno streljanje v vsem bataljonu, kar je trajalo do 11. u. e. Vsem zmučenim nam naš vodja ni dovolil niti požirka hladne vode, ampak smo morali odmarširati takoj nazaj proti Pokojišču, kjer je bil 5 minutni odmor, za željo pa gnojnici podobna voda. Šele v Borovnici smo imeli 2 urni počitek in dobili jedi. Odstraniti se pa tudi tukaj kot prej ni smel nihče nikamor, ampak so si morali ubogi rezervisti kupiti pri našem prodajalcu, ki nam je znal prazniti žep. Kdor se je pa pri vodi le nekoliko zamudil, že mu je bil odločen zapor. Da ni šel kdo na stran, je bila postavljena straža. Ali se ne pravi to po nepotrebnem mučiti in sekirati ljudi in jim greniti že itak žalostno rezervistovsko življenje? Take vojaške šikane vzbujajo le jezo in sovražstvo do predstojnikov.

— **Premog se zopet podraži.** Trboveljska premogarska družba naznanja, da se podraži premog vsled povišanja delavskih plač in vsled zvišanja lesnih cen.

## Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

V dvorani je vladal mučen mol, Pirin je končno vzdignil glavo, ki mu je bila padla na prsi in se obrnil do Nikolaja Kolovškega.

„Nikar ne mislite, da sem že v Vaši oblasti,“ je rekel s svojim blagozvočnim glasom. „Res, da Vas je mnogo proti meni samemu, a ni me strah. Razen meča, ki ga lahko potegnem izza pasa, imam tudi v svojem srcu besede, ki Vas bodo razorožile, če pridejo čez moje ustne. Toda — čemu naj bi govoril o drugih ljudeh? Govoril bom o sebi. Ker hočem biti odkritosrčen, zahtevam, da ste odkritosrčni tudi vi. Povejte mi: ali so Vam res Kamničanje poslali ponudbo, da so pripravljeni se z Vami pogajati?“

„Na mojo čast, poslali so to ponudbo,“ je odgovoril Kolovski.

„Med možmi, ki se razgovarjajo z mečem v rokah in z nezaupnostjo v srcu, je nemogoče vsako prise-ganje,“ je menil Pirin: „Zahtevam dokazov.“

„Na mojo čast,“ je živahno zaklical Bertonja, „da je vitez Pyrso, ki je duševni voditelj Kamničanov, poslal tako ponudbo.“

„Molči, Bertonja,“ se je razljutil Kolovski. „Si-li ti poklican odgovarjati možu, ki je na sumu, da je izdajalec?“

„Nikolaj Kolovski,“ je s svarilnim glasom dejal Pirin: „Vaša usoda je bolj v mojih rokah, kakor je moja usoda odvisna od Vas. Dokažite mi, da so ti Kamničanje poslali ponudbo se z Vami pogajati, in izvedeli bode-te vse, kar hočete vedeti, in izvedeli bode-te tudi, kaj Vas čaka. Lahko me umorite predno zapustim to sobo. V tem imate jamstvo, da Vas ne bom mogel izdati. Kar bode-te zaupali mojemu ušesu, pokopljete lahko takoj z manoj vred v zemljo, dokažite mi torej, da ste dobili ponudbo. Dokažite, Nikolaj Kolovski, dokažite in videli bode-te čudesa.“

Iz Pirinovi besedi je zvenelo nekaj tako odkritosrčnega in tako mogočnega, nekaj tako obupnega in obenem strašnega, da se ni nihče mogel ubraniti vtisku tega poziva. Tudi ne Nikolaj Kolovski.

„Dobro, dokažem Vam,“ je rekel Kolovski po kratkem omahovanju in

je strme zapazil, da je Pirin pri teh besedah prebledel, kakor da je zaslišal najstrašnejšo novico. A Nikolaj Kolovski se je motil, sodeč, da se je Pirin prestrašil vsled spoznanja, da se zdaj ne bo mogel rešiti iz svojega obupnega položaja; motil se je, ker je sodil, da upa Pirin, da se mu ne bo mogla dokazati ponudba Kamničanov. Pirin se je ustrašil, ker je spoznal, da bo sedaj moral rabiti zadnje sredstvo, ki je imel na razpolaganje, da se reši.

Nikolaj je naročil svojemu sinu Adamu, naj pokliče odposlanca Kamničanov. Vrata so se kmalu odprla in v sobo sta stopila kamniški mestjan in vodja spokornikov stari David ter zvesti spremljevalec Krvošrdov, mož z iztaknjenim očesom. Ko ju je Pirin zagledal, je skoro omahnil.

„Častita odposlanca grofa Sternberga in kamniških mestjanov,“ ju je nagovoril Nikolaj Kolovski, „ponovita svojo ponudbo, da jo slišijo tukaj zbrani plemenitaši in izrečejo o njej svojo sodbo.“

„Ali jim niste že vi sporočili naše ponudbe,“ je vprašal stari David z vidno nezaupnostjo.

„Ne. Treba je, da jo slišijo na svoja ušesa. A požurita se, zakaj

mudi se za odločitev, naj že bo kakršnakoli.“

„Slišajte torej, plemeniti gospodje,“ je rekel David. „V imenu viteza Pyrse vam predlagam naslednje pogoje miru: Armada, ki jo je zbral vitez Nikolaj Kolovski se razide in vsi plemenitaši prisežejo na svojo čast, da se več ne bodo vojskovali proti Kamniku. Vitez Nikolaj Kolovski vrne vzete graščine in imetje vitezu Pyršu in vitezu Bertoldu Kamniškemu, drugo ostane njegova last; dalje priseže vitez Kolovski, da so vse proti vitezu Pyršu izrečene obdolžitve neresnične in končno izročiti grofu Sternbergu kamniškega župnika Lavrencija, ki je pravi vzrok vse vojne in vseh nesreč, ki jih je rodila ta vojna.“

„Brezbožnik, bogokletnik, krivoverec,“ je besno kričal Lavrencij. „Vešala zaslužiš!“

„Tiho, župnik Lavrencij,“ je ukazal Nikolaj.

„Končno zahteva vitez Pyrso,“ je zaključil David svoje pripovedovanje, „da mu Nikolaj Kolovski zastavi Kolovec za toliko časa, dokler ne bodo izpolnjeni navedeni pogoji.“

„Je-li to vse, David,“ je pol-

glasno vprašal Pirin, ki je stal v kotu pri oknu.

„Vse,“ je odgovoril David in radovedno gledal v kot, kjer je slonel Pirin, zakaj zdelo se mu je, da pozna ta glas.

„Ali veste prav natanko, da je to vse,“ je vprašal novič Pirin.

„Da, to je vse,“ je odgovoril David in mož z iztaknjenim očesom mu je pritrtil.

Nastala je taka tihota, da se je slišalo Pirina sopsti. Skoro šepetaje se je čulo iz kota, kjer je stal, vprašanje:

„In zbor mestjanov in plemenitav se zahteval zadoščenja in povrnitev imetja samo za viteza Pyrse in viteza Bertolda Kamniškega?“

„Samo za ta dva,“ sta v eni sapi odgovorila David in mož z iztaknjenim očesom.

„Torej samo za ta dva,“ je zakričal Pirin in z mogočnimi koraki stopil pred odposlanca. Iz Pirinovega glasu je odmevala bolest, obupnost in neskončna ljutost. Stari David se je prestrašil moža, ki je zdaj stal pred njim in mož z iztaknjenim očesom se je plaho umaknil, ko je spoznal Pirina.

(Dalje prih.)



— **Pred upravnim sodiščem** 15. septembra javna razprava o tožbi gosp. Elije Predoviča v javljani proti deželni dohodninski komisiji za Stajersko zaradi splošnega dohodninskega davka.

— **Novo društvo.** V nedeljo, 16. septembra, bo ustanovni občni zbor društva „Krajna skupina Ljubljana in okolica zveze avstrijskih krojnikov“. Zborovanje bo v hotelu „Mirija“ ob 2. pop.

— **Olepševalno društvo v dolini** priredi v soboto, dne 16. septembra ob 8. uri zvečer v gostinskih prostorih g. Balije, javno predavanje. Predaval bo na Dunaju prijavljeno član društva, g. Val. Božič, bistvenem pomenu olupševalnih društev. Z ozirom na vseobčo korist tega predavanja bo novo naselbino, se tem potom skupno vabi člane, seljane in prijatelje nove naselbine na mnogobrojni posesti. Vstopnina prosta.

— **Prostovoljno gasilno društvo Moste pri Ljubljani** priredi v nedeljo, dne 2. septembra veliko vrtno veselico v prid gasilnega orodja na vrtu g. Franc Zakotnika, na kar je vsa bližnja bratska društva in občinstvo opozarja. Pri veselici sodeluje svirniška godba iz Vevč. Spored je raznovrsten.

— **Cene od planšarstva v Selških gorah.** G. Fr. Tavčar, odbornik vinorejske zadruge, nam piše, da ni poslanec Demšar določil cene od planšarstva, nego da se je to sklenilo dogovorno s celim odborom, v katerem je tudi mož, ki so popolnoma drugače političnega naziranja kakor Demšar.

— **Blejski grad** z jezerom in semi posestvi vred je na prodaj. Govod temu so razmere gospoda Aleksa Muhra. Po naši sodbi morala gledati dežela na to, da napi vsaj grad in jezero.

— **Umrli** je v Dolenjskih Toplicah večletni nadzornik c. kr. vojaškega kopališča major Blabolilla v 5. letu svoje starosti. Ranji je bil mnogo let vsem topliskim gostom znana priljubljena osebnost.

— **Narodna slavnost v Krškem-leskovcu** se je izvršila s popolnim sprehodom v moralnem, kakor v materialnem oziru. Dopoldne je zborovalo v Krškem okrog 30 slovenskih dijakov, ki so si zasnovali dve organizaciji za ljudsko prosveto. Shod je zdravil tudi naš vrli župnik g. dr. Mih. Resnoba in stvarnost debate napravila vtisk, da smo imeli v svoji rudi navdušene mladeniče z zdravimi ideali, a po mišljenju že cele može.

Na 11. uri se je vršil pripravljani shod Sokola v Krškem. Shod je otvoril g. Mihajlo Rostohar, očrtal v nekaj besedah pomen zborovanja in predlagal predsednikom g. dr. Rožka, ki je nato, burno pozdravljen, prevzel vodstvo zborovanja. K besedi prvi govori g. Rostohar, ki je v njegovem govoru razložil sokolsko idejo. Kunej, član „Brežiškega Sokola“ nato v jedrnatih besedah očrtal pomen telovadbe za napredek naroda.

Na končani debati se je sestavil pripravljani odbor. Ta dan je pridobil sokolstvo med kmetskimi ljudstvom njegava pravega zaveznika. Zasluga je „Brežiškemu Sokolu“, ki je konec skozi vasi, navdušil naše ljudstvo za sokolske ideje. Na Bregah smo postavili kmetski fantje lep volok z napisom: „Sokolom — pravici!“ Pred slavlom je v imenu zbranega ljudstva pozdravil kole kmet A. Barbič, kateremu je govoril v krasnih, navdušenih besedah starosta dr. Strašek. Vtisk njegovih besed je ostal globoko v srcu prostih seljakov, ki sedaj vedno more le o Sokolih in vprašujejo, pridejo še kdaj. Pol ure potem je prvič oglašil sokolski rog v Leskovcu, kjer sta bila postavljena dva voloka, in sicer eden Sokolu, drugi došlim gostom. Lete so pozdravili v imenu Leskovčanov g. nadželj Rupnik, v imenu tamonje po me brambre g. Butkovič in v imenu mladostnega odbora g. Rostohar.

Na 4 1/2 uri se je pričela javna telovadba. Divno je bilo gledati, kako je 1000 duš broječa množica navdušeno ploskala telovadcem, ki so izvajali težke vaje z vso točnostjo. Po telovadbi se je razvilo živno življenje na veseljem praznovanju, zlasti pred ličnimi paviljoni, kjer so naše vrle narodne dame pozale svojo spretnost in poštvenost za narodno stvar. Godba in rano krasno petje je povzdignilo do zadovoljnost in veselje. — Čisti biček 380 K sta dobila Krški Sokol in ljudska knjižnica v Leskovcu. Za vzorni red pri vsej prireditvi skrbeli požarni brambri iz Leskoveca in Rajhenburga, katerima se bo iskreno zahvaljujemo; krške ni p! Najsrčnejša hvala tudi vsem gim, ki so pripomogli k krasnemu vechu, zlasti našim narodnim damam Brežiškemu Sokolu. Ne bo dolgo, tudi v Krškem bo „Sokol“ pomagal v zmagovalno dvignil svoja rano in ponos in prosper slovenskemurodu.

— **Podšentjur pri Zagerju.** Sejmarjem se naznanja, da se bo v ponedeljek po angeljski nedelji vršil semenj na novem semnišču tako-le: Kramarji imajo svoje sejmarke kolibe na zgornjem delu, živina pa stoji na spodnjem za cesto, ki vodi iz tople v Podšentjur.

— **V zadevi „Ochs“.** Iz Celja se nam piše: Oni natak — Peperko mu je ime — katerega je Ochs dolžil tatvine, kakor je to vaš list že javil, moral je svojo službo ostaviti, ker ni hotel odstopiti od tožbe. Tako daleč gre poštenost naših celjskih veljakov!

— **V celjskem političnem okraju** se zelo širi legar. Posebno obolevajo in umirajo osebe ženskega spola. V deželni bolnišnici v Celju leži baje nad 30 oseb bolnih na tej bolezni.

— **Stekel pes** je na Ljubečni pri Celju vgriznil otroka posestnika Stanteta, dne 26. avg. t. l. Čez dva dni je otrok umrl v celjski bolnišnici. V celem okraju se proglašajo pasji kontumaci.

— **Ponarejen 20kronski bankovec** je bil oddan dne v neki celjski trgovini. Falzifikat je kaj slabo ponarejen, zlasti ogrska stran bankovca je docela ponesrečena.

— **Strela je zažgala hleve** in škedenjski hram kmetu Elzniku pri Sv. Križu nad Mariborom. Škode je 6000 K, zavarovalnine pol manj.

— **Požari.** Na Kogu pri Ormožu je pogorela viničarija ljutomerskega trgovca Sršena. Dva viničarja sta se opekla tako hudo, da so ju morali prepeljati v bolnišnico. — Na Ptujski gori pa so zgorela poslopja trem posestnikom. Zgorelo je tudi nekaj živine. Zažgali so otroci.

— **Umrli** je v Gradcu okrajni sodnik v pok. Franc Sorko, bivši okrajni sodnik v Slovenski Bistrici.

— **Zagrizenost in neotesanost na železniških postajah na slovenskem Koroškem.** Piše se nam: Dne 25. avgusta dopoldne pridem s Sv. Višarj na tako zelo od slovenskih romarjev obiskano postajo Trbiž ter zahtevam od blagajničarke Strauss vozni listek: „Prosim vozni listek za uradnike do Brnce.“ Odgovor: „Was ist denn das?“ Ponovim svojo zahtevo. Dobim osoren odgovor: „Das verstehe ich nicht. Was ich nicht verstehe, das verstehe ich auch nicht.“

Slavno c. kr. ravnateljstvo državne železnice opozarjam na to osorno in zagrizeno blagajničarko ter zahtevam, da preišče, ali res ne razume zadostno jezika, kateri ji daje kruh, ali pa ji ni bilo po volji, ker sem jo motil v njenem pogovoru z dvema osebam pred blagajno, ko sem zahteval listek. Oni dve osebi tedaj nista imeli nič opravka pri blagajni, ker sta menda na letovišču v Trbižu. Nadalje svetujem c. kr. ravnateljstvu v Beljaku, da pouči naduto blagajničarko, kako se ima vesti nasproti potujočemu občinstvu in opozori, da se dotična blagajničarka v Trbižu priuči prav dobro slovenskemu jeziku, imamo dovolj slovenskih prosilk, ki bi bolje opravljale to službo kakor omenjena blagajničarka. Upam pa, da bode to slavno c. kr. ravnateljstvo v Beljaku vpoštevalo in ukrenilo, da bode ona blagajničarka, ko pridem prihodnjico do blagajne na Trbižu, znala dobro slovenski, če ne bomo govorili drugod, akopram v Derschatta železniški minister — in Strauss ne bode delala starosti na Trbižu, morda na Gornjem Stajerskem kje. Nadalje opozarjamo na žel. aspiranta z opraskanim obličjem v Podklostru, da se priuči imenom slovenskih železniških postaj po slovenskem Koroškem itd. Tudi temu ne bomo prizanašali. Zahtevamo za slovenske naše kraje take uradnike, ki umejo kaj več, ne pa samo blažene nemščine. Zakaj slav. c. kr. ravnateljstvo držav. železnice v Beljaku ne vpoštevajo prešenj takih prosilcev, ki so v resnici zmogni opravljati ljudstvu v prid in zadovoljnost svojo službo? Zakaj jim odklanja prošnje, ali pa jim obeta sprejem v negotovem času, dočim se ravna popolnoma drugače z nemškimi, oziroma pruskimi nacionalci? Tudi o tem bomo govorili na mestu, kjer g. ravnatelj Proskeju ne bo po volji. Apelujemo pa na slovensko občinstvo, da zahteva po Slovenskem svoje zadeve pri železniških uradih v svojem jeziku, ker le s tem bomo pomagali sami sebi in svojim ljudem do služb, katere zaslužijo v resnici.

— **Ne igrajte se z orožjem!** Tletni Luka Mijaček v Zgališču pri Zagrebu se je igral s samokresom, ki se je naenkrat sprožil in je krogla švignila igralcu v glavo. Zdravniki nimajo dosti upanja, da bi otroka rešili.

— **Denar je ponarejala** kmetica Marta Karič v Janjački na Hrvatskem. Razpečevala ga je že dalje časa. Te dni so ji prišli na sled in našli pri hišni preiskavi 65 ponarejenih komadov po 5 K, 4 po 2 K in nekaj kron ter desetico. Denar je dobro ponarejen in je kositra.

— **Izstradati se je hotel** na Reki 44letni klesar Edvard Marsegla. V ta namen se vlegel v neki skriven kot, kjer je ležal že dva dni, a so ga potem dobili redarji, ki so ga odvedli v bolnico.

— **Licitacija kostruna** na veselici gasilnega društva v Zg. Šiški je postala predmet prepira. Kostrun je bil izročen neki gospe, dočim pravi g. J. Oblak (iz Ljubljane, Selenburgove ulice), da gre njemu in da je bila licitacija nepravilna, ker bi licitator moral vedeti, da po besedi „tretjič“ preneha vsako nadaljnje licitiranje.

— **Kaj si nekateri ljudje vse upajo?** Snoči okrog 6. ure, ko je bilo v Latermanovem dvorcu največ občinstva, se pripelje s svojo ekvipažo po dvorcu, ki vodi od Švicarije proti Fran Josipa cesti, neka tukajšnja debela vdova-gostilničarica, ki je imela s seboj še dve druge osebe. Seveda je sprehajajoče se občinstvo glasno izražalo ogorčenje nad tako brezobzirnostjo, posebno, kdor jo je poznal. Saj si vendar ne moremo misliti, da bi Ljubljancem ne vedel, da je prepovedano po tem dvorcu se voziti in tudi vsak izobražen tujec si mora misliti, da je kaj takega nedopustno. Kočijaž je tukaj vsekako nedolžen, pač pa zasluži strogo kazno posestnica sama, kar pričakujemo, da se tudi zgodi, akopram se bode izgovarjala: „Buh ve, da ni vedla, da je tukaj prepovedano voziti.“ Česar ne smemo naprednjaki, je zabranjeno tudi klerikalcem, ako se hočejo pa postaviti, naj plačajo pa visok športni davek.

— **Konj splašil** se je včeraj ob 10. uri dopoldne na Cesti na Rožnik 17letnemu Bergmannovemu hlapcu Primožu Uranu in dirjal z vozom proti železniškemu prelazu, kjer se je zagnal v prečnico s tako močjo, da jo je prelomil, potem pa šel čez tir in se zadel še v drugo, ki se je odprla in baš ko je konj potegnil s proge voz, pridrvi vlak. Ko bi bil konj pridiral le dve minuti pozneje do prelaza, bi se bila gotovo zgodila velika nesreča.

— **Goluf.** Po slovenskih mestih in po deželi hodi neki človek, ki pravi, da je potnik „Industrije stakla“ v Zagrebu in ponuja strankam na obroke svete podobne z godbenim avtomatom. Kjer se mu kupčija posreči, zahteva agencijske odstotke, nekateri mu pa plačajo tudi prvi rok v poljubni vsoti in potem zastoj čakajo na naročene podobne. Navedenec je obrit, star 38 do 40 let, govori nemško in hrvatsko in je že na ta način pogoljufal več strank.

— **Čigava sta vola?** V Domžalah se nahajata v oskrbi dva vola, katerih lastnik je neznan. Znanomovana sta s črkami in sta bila gotovo 24. t. m. kupljena na sejmu v Kamniku. Lastnik naj se obrne zanja na orožništvo v Domžalah.

— **Pogreša** se od 25. julija posestnik Ivan Piz iz Orta, od 20. maja pa 57letni Matija Stiene iz Schönberga v kočevskem okraju.

— **Tatvine.** Francetu Bezgetu je bil v podstrešju neke hiše na Martinovi cesti ukraden suknjič in hlače, v skupni vrednosti 15 K. — V isti hiši je bila mizarju Jakobu Platišarju ukradena 5 K vredna nikelnasta ura. — Bataljonskemu trobentaču J. F. je bila ukradena nikelnasta „Roskopp“-ura, vredna 10 K. V dveh slučajih sta dolgoprstneža znana. — Posestnici Mariji Porentovi sta bile snoči iz odklenjene barake na Dolenjski cesti ukradene dve bele kokoši, vredne 6 K.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 6 Slovencev in 4 Macedonci. 25 Hrvatov je šlo v Heb, 20 na Prusko, 19 v Inomost, 21 v Meran, 20 Kočevarjev je pa šlo na Dunaj.

— **Izgubljene in najdene reči.** Ga. Alojzija Pollackova je izgubila zlato zapestnico, vredno 80 K. — Gdč. Zora Predovičeva je našla denarnico z manjšo vsoto denarja. — Krojaški vajence Edvard Pegan je našel črna, nov telovnik.

— **Izgnubil** se je ključek poštnega predalčka med potjo od hotela „Union“ do pošte. Odda naj se vratarju hotela „Union“.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes zvečer v meščanskem hotelu „Lloyd“ (Sv. Petra cesta) društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske od 12. do 18. avgusta 1906. Število novorojencev 26 (= 36.01 ‰), mrtvo-rojenca 2, umrlih 28 (= 38.78 ‰), med njimi jih je umrlo za jetiko 5, vsled mrtvotuma 2, vsled nezgode 4, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 16. Med njimi je bilo tujcev 11 (= 39.52 ‰), iz zavodov 20 (= 71.42 ‰).

— **Najnovejše novice.** Vnuk nemškega cesarja je dobil včeraj pri krstu imena: Viljem, Fridrik, Franc Jožef, Kristijan in Olaf.

— **Tragična usoda** cele rodbine. Na Dunaju se je zastrupil 24letni elektrotehnik Em. Weiss. Bil je sin bogatega tovarnarja iz Češke. Oče je zapustil po smrti nad pol milijona premoženja, ki ga je mati zapravila v nesrečnih špekulacijah. Mati in sestra sta se zastrupili letos spomladi, nedavno se je ustrelil mlajši brat, sedaj pa jim je sledil še on kot zadnji član rodbine.

— **Cesarjev dar** — ukraden. Cesar Franc Jožef je poslal kardinalu Mery del Valu 29 kg dragocenih cigaret. Med potjo pa je bilo skoraj polovico cigaret ukradenih.

— **Župnik** — svinjar Sodišče v Krensu je obsojilo župnika Fr. Döllerja v trimesečno ječo, ker je uganjal nenravnosti s svojo 16letno varovanko.

— **Nadvojvoda** Karel Franc Jožef, poročnik pri 7. dragonskem polku, bo v zimskem tečaju obiskoval predavanje na praškem vseučilišču.

— **Zrakoplovec** ponesrečil. Na Westfalskem se je angleškemu zrakoplovcu Thomiku razpočil zrakoplov v višini 350 m. Thomik je dobil pri padcu smrtno poškodbo.

— **Pri izganjanju** hudiča se je ponesrečil v Lurdu škof iz Nancyja. Ko je položil „obsedenemu“ monštranco na glavo, je revež butnil z glavo, da je monštranco prerezala škofu žilo na senčih.

— **Polom banke.** V Filadelfiji je vstavlja izplačevanje banka „Real Escate Trust“. Primanjkljaj znaša 7 in pol milijona dolarjev.

— **General Velimarković**, bivši srbski vojni minister in sovladar za časa Aleksandrove mladostnosti, je umrl včeraj v Beogradu 78 let star.

— **Bliskoviti vlak** med Budimpešto in Požunom. Zadnji čas so ponovno poskušali v novi delavnici ogrskih železnic zgrajeni brzovozni stroj. Zgrajen je v obliki torpeda, ima moči za 1400 konjskih sil in teče na 24 kolesih. S strojem nameravajo uvesti hitreje vozeče brzovlak, ki bi pri teži 400 ton prevozil 135 km na uro. Tako bi prevozil iz Budimpešte v Požun (213 km) v 1 uri 35 minut; za enako pot rabi sedanji orientalski brzovlak 3 ure in 2 minuti.

— **Izpred sodišča.** Izpred tukajšnjega porotnega sodišča.

— **Nenravnosti** napad. Janez Korošec, 33 let star, posestnik v Zali, je dne 16. septembra leta 1904 okoli 4. ure ležal ob cesti pri Selščeku. Mimo je prišla z vozičkom 68letna delavka Ivana Grum, ki je šla na njivo po krompir. Ko jo je Korošec zagledal, je skočil k njej, jo vrغل na tla ter ugodil svoji pohotnosti. Obdolženčeva žena je skušala celo stvar prikriti s tem, da je Ivano Grum naprosila, naj o tem molči, za kar ji je dalo 20 K. Vendar ni ostala zadeva prikrita. Ker se je Korošec bal kazni, jo je odkuril v Ameriko in se letos vrnil domov, na kar je bil aretovan. Izgovarja se s popolno pijanostjo.

— **Glede na okoliščine**, da je Ivana Grum v tem oziru na zelo slabem glasu, in da je storil Korošec svoj čin, kakor je po pričah potrjeno, v polni pijanosti, se ni moglo dobiti dveh tretjin porotniških glasov za njegovo krivdo, zato ga je moralo sodišče od tožbe oprostiti.

— **Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.** Uboj in nevarno pretenje. Jožef Jurman, kovač na Čatežu, je tožen, da je dne 23. junija t. l. z motiko dvakrat udaril svojega tasta po glavi ter ga tako poškodoval, da je nastal Jakob Gliha vsled telesnih poškodb čez malo dni umrl. Dalje je bil obtožen nevarnega pretenja, ker je grozil, da bo napravil kar tri mrlice, t. j. tasta, svojo ženo in naposled samega sebe. Jurman je znan kot zelo velik pijanec in surovež. Je sicer dober kovač, toda dela le malo; in kar zasluži, vse proti zapije. Lani se je priženil na posest Jakoba Glihe, ki je bil toliko previden in svoje posesti ni dal popolnoma iz rok. To je Jurmana, ki je bil vedno v denarnih stiskah, silno jezilo. Dan pred ubojem je šel k župniku Povšetju, da mu izroči posojilno knjižico, v kateri je bilo nekaj pri 60 K dolga. Župniku je dejal: „Jaz bom sedaj življenje skrajšal. Jutri zjutraj ob 3. bi šel rad k spovedi.“ Župnik ga je posvaril in izjavil, da ljudi ne izpoveduje, ki imajo take misli. Cerkovniku pa je Jurman izjavil: „Kmalu boš imel tri mrlice; najprvo ta starega — pok! potem baba — pok! in nazadnje še mene — pok! Onda dva zanesete na britof, mene pa na gmajno.“ Tisto jutro je popival v gostilni pri Lesjaku in tam dejal, da je bil pri župniku ter od njega zahteval 13 K nazaj za — razpoko. Najina poroka ne „drži“ več, jaz se bom fentov. Pa je le ku-

— **Tragična usoda** cele rodbine. Na Dunaju se je zastrupil 24letni elektrotehnik Em. Weiss. Bil je sin bogatega tovarnarja iz Češke. Oče je zapustil po smrti nad pol milijona premoženja, ki ga je mati zapravila v nesrečnih špekulacijah. Mati in sestra sta se zastrupili letos spomladi, nedavno se je ustrelil mlajši brat, sedaj pa jim je sledil še on kot zadnji član rodbine.

— **Cesarjev dar** — ukraden. Cesar Franc Jožef je poslal kardinalu Mery del Valu 29 kg dragocenih cigaret. Med potjo pa je bilo skoraj polovico cigaret ukradenih.

— **Župnik** — svinjar Sodišče v Krensu je obsojilo župnika Fr. Döllerja v trimesečno ječo, ker je uganjal nenravnosti s svojo 16letno varovanko.

— **Nadvojvoda** Karel Franc Jožef, poročnik pri 7. dragonskem polku, bo v zimskem tečaju obiskoval predavanje na praškem vseučilišču.

— **Zrakoplovec** ponesrečil. Na Westfalskem se je angleškemu zrakoplovcu Thomiku razpočil zrakoplov v višini 350 m. Thomik je dobil pri padcu smrtno poškodbo.

— **Pri izganjanju** hudiča se je ponesrečil v Lurdu škof iz Nancyja. Ko je položil „obsedenemu“ monštranco na glavo, je revež butnil z glavo, da je monštranco prerezala škofu žilo na senčih.

— **Polom banke.** V Filadelfiji je vstavlja izplačevanje banka „Real Escate Trust“. Primanjkljaj znaša 7 in pol milijona dolarjev.

— **General Velimarković**, bivši srbski vojni minister in sovladar za časa Aleksandrove mladostnosti, je umrl včeraj v Beogradu 78 let star.

— **Bliskoviti vlak** med Budimpešto in Požunom. Zadnji čas so ponovno poskušali v novi delavnici ogrskih železnic zgrajeni brzovozni stroj. Zgrajen je v obliki torpeda, ima moči za 1400 konjskih sil in teče na 24 kolesih. S strojem nameravajo uvesti hitreje vozeče brzovlak, ki bi pri teži 400 ton prevozil 135 km na uro. Tako bi prevozil iz Budimpešte v Požun (213 km) v 1 uri 35 minut; za enako pot rabi sedanji orientalski brzovlak 3 ure in 2 minuti.

— **Nenravnosti** napad. Janez Korošec, 33 let star, posestnik v Zali, je dne 16. septembra leta 1904 okoli 4. ure ležal ob cesti pri Selščeku. Mimo je prišla z vozičkom 68letna delavka Ivana Grum, ki je šla na njivo po krompir. Ko jo je Korošec zagledal, je skočil k njej, jo vrغل na tla ter ugodil svoji pohotnosti. Obdolženčeva žena je skušala celo stvar prikriti s tem, da je Ivano Grum naprosila, naj o tem molči, za kar ji je dalo 20 K. Vendar ni ostala zadeva prikrita. Ker se je Korošec bal kazni, jo je odkuril v Ameriko in se letos vrnil domov, na kar je bil aretovan. Izgovarja se s popolno pijanostjo.

— **Glede na okoliščine**, da je Ivana Grum v tem oziru na zelo slabem glasu, in da je storil Korošec svoj čin, kakor je po pričah potrjeno, v polni pijanosti, se ni moglo dobiti dveh tretjin porotniških glasov za njegovo krivdo, zato ga je moralo sodišče od tožbe oprostiti.

— **Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.** Uboj in nevarno pretenje. Jožef Jurman, kovač na Čatežu, je tožen, da je dne 23. junija t. l. z motiko dvakrat udaril svojega tasta po glavi ter ga tako poškodoval, da je nastal Jakob Gliha vsled telesnih poškodb čez malo dni umrl. Dalje je bil obtožen nevarnega pretenja, ker je grozil, da bo napravil kar tri mrlice, t. j. tasta, svojo ženo in naposled samega sebe. Jurman je znan kot zelo velik pijanec in surovež. Je sicer dober kovač, toda dela le malo; in kar zasluži, vse proti zapije. Lani se je priženil na posest Jakoba Glihe, ki je bil toliko previden in svoje posesti ni dal popolnoma iz rok. To je Jurmana, ki je bil vedno v denarnih stiskah, silno jezilo. Dan pred ubojem je šel k župniku Povšetju, da mu izroči posojilno knjižico, v kateri je bilo nekaj pri 60 K dolga. Župniku je dejal: „Jaz bom sedaj življenje skrajšal. Jutri zjutraj ob 3. bi šel rad k spovedi.“ Župnik ga je posvaril in izjavil, da ljudi ne izpoveduje, ki imajo take misli. Cerkovniku pa je Jurman izjavil: „Kmalu boš imel tri mrlice; najprvo ta starega — pok! potem baba — pok! in nazadnje še mene — pok! Onda dva zanesete na britof, mene pa na gmajno.“ Tisto jutro je popival v gostilni pri Lesjaku in tam dejal, da je bil pri župniku ter od njega zahteval 13 K nazaj za — razpoko. Najina poroka ne „drži“ več, jaz se bom fentov. Pa je le ku-

pil zopet nov pisikar, katerih je že veliko razbil na svoji ženi, in ko je prišel s pisikom domu, je tudi to pot ženo po glavi udaril in jo znatno ranil. Žena je seveda vpila, nakar je prišel njen oče doli z vinograda ter hotel braniti. Jurman je popadel motiko in s tem orodjem butnil tasta po glavi. Le-ta se je zgrudil na tla, takoj ves s krvjo oblit, ali ko je poskušal zopet vstati, ga je Jurman še enkrat udaril, nakar se je tast onesveščen zgrudil drugič na tla. Prepeljan je bil v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo (prvo pomoč mu je dal dr. Veselko iz Trebnjega), in ondi 30. junija vsled otrpnjenja možgan umrl. Jurman je bil obsojen na šest let težke poostrene ječe.

## Telefonska in urzvojavna poročila.

— **Novo mesto** 30 avgusta. Truplo v Toplicah umrlega majorja Blabolilla bodo danes popoldne obducirali, k r je sum, da je bil zastrupljen. Osumljena je pokojna postrežnica, ki je Ljubljancanka.

— **Dunaj** 30 avgusta. Črnogorski prestolonaslednik bo namesto svojega bolehnega očeta 14. septembra v Dubrovniku pozdravil cesarja Franca J. ž-fo, ki pride k voj. škim vajam v Dalmacijo. Dne 15 se bo Danilo udležil dvor. ga obeda in potem prisostvoval zaključku mau-evrov.

— **Budimpešta** 30 avgusta. „Budap Hrlap“ pripravlja danes senzacionalno razkritje o smrti bivšega vojnega ministra Krieghammerja. Informacije je list dobil iz dvornih krogov Krieghammer je bil na dvornem lovu pri Ischlu dne 27. julija ob-streljen in je vsled tega umrl. Dvornega lova so se udeležili cesar, bavarski princ Leopold z dvema sinoma, nadvojvoda Salvator, grf Paar in Krieghammer. Ta je imel odkazano stajališče v bližini princa Jurja, sina bavarskega princa Leopolda. Četr-ture po začetku lova je počil prvi strel. Ustrelil je princ Juri in zadel Krieghammerja, ki se je na mestu zgrudil brez zavesti. Nastal je strašen prikaz. Princ Juri je ves črban in jokaje padel poleg Krieghammerja in klical: „Nikar umreti!“ Tudi cesar je prihtel na lice mesta in dal lov takoj ustaviti. Zdravnik dr. Kerz je Krieghammerja obvezal in ga dal prepeljati v Ischl. Ker so zdravniki upali, da Krieghammerja rešijo, se je sklenilo o celi stvari molčati. To je vzrok, da se je šele 18. avgusta izvedelo, da je Krieghammer bolan tri dni pozneje je umrl.

— **Petrograd** 30. avgusta. Kot naslednik varšavskega generalnega guvernerja Skorona se imenuje v prvi vrsti general Orlov, v drugi vrsti pa general Möller.

— **Moskva** 30. avgusta. Policiji se je posrečilo vjeti voditelje socialno revolucionarne čet. Ta četa je imela zadostnih sredstev in različne lastne delavnice.

— **Bratje Sokoli!** Danes zvečer ob 3/4 na 9. uro redovne vaje! Odbor ljubljanskega „Sokola“.

— **Pozor bratska društva!** Danes smo društvom razposlali legitimacije! Kdor se je naknadno oglašil ali se še oglaš, dobi legitimacijo med vožnjo ali pa v Zagrebu.

— **Blagajnik** vsakega društva naj od članov pobere prispevke za skupne obede (ne banket) po 1 K 60 v od osebe. Dotično vsoto z imenikom članov, ki so plačali za obed, izroči kak odbornik društva med vožnjo ali v Zagrebu Zvezinemu blagajniku.

— **Vstopnice** za gledališče dobimo v Zagrebu.

— **Na banket** je dopuščenih le 10 Slovencev.

— **V vlaku** naj se društva poraz-dele tako, da bo vsako društvo kolikor mogoče skupaj. Bratje staroste in načelniki naj vstopijo vsi v en voz, da vse še vedimo med vožnjo.

— **„Na zdari!“** Predsedstvo Zveze.



V ZDRAVSTVENEM OZIRU je  
ROGAŠKI, TEMPELSKI VRELEC odločno  
NAJBOLJŠA OSVEŽEVALNA PIJAČA.

### Zahvala.

Da je dne 20. avgusta t. l. pri Smehu (Zigeunerwirt) v Mestini se vršča šolska veselica tako lepo uspela, se imamo v prvi vrsti zahvaliti dobrotnikom, ki so blagega srca prispevali denarne doneske, nadalje točni in ljubki postrežbi pri omenjeni hiši kakor tudi vsem prijateljem mladine, ki so prihiteli, da se radujejo z nami. Izmed teh nas je počastila posebno mnogobrojna odlična družba gospa in gospodov iz Šmarja pri Jelšah. Ziveli!

Solsko vodstvo trg Lemberg  
dne 27. avgusta 1906.

Fr. P. Zidar, nadučitelj.

### Umrli so v Ljubljani.

V deželni bolnici:

Dne 24. avgusta: Marija Rozman, delavčeva žena, 56 let. Srčna hiba.

Dne 26. avgusta: Karolina Lenarčič, kovčeva žena, 27 let. Jetika. — Ivan Božič, gostac, 38 let. Črevesni katar.

### Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 29. avgusta 1906.

| Maloobsejni papirji                   | Denar  | Blago  |
|---------------------------------------|--------|--------|
| 4% majska renta                       | 99—    | 99 20  |
| 4% srebrna renta                      | 99—    | 99 20  |
| 4% avstr. krona renta                 | 99 20  | 99 40  |
| 4% zlata                              | 117 05 | 117 25 |
| 4% ogrska krona renta                 | 94 35  | 94 55  |
| 4% zlata                              | 112 40 | 112 40 |
| 4% posojilo dež. Kranjske             | 99 20  | 100 15 |
| 4% posojilo mesta Spiljet             | 100 50 | 101 50 |
| 4% Zadar                              | 99 30  | 100 30 |
| 4% bos.-herc. železniško              | 100 10 | 101 10 |
| 4% posojilo 1902                      | 99 50  | 100 30 |
| 4% češka dež. banka k. o.             | 100 35 | 101 85 |
| 4% ž. o.                              | 100 10 | 101 10 |
| 4% zast. pisma gal. dež.              | 100 10 | 101 10 |
| 4% hipotekne banke                    | 100 10 | 101 10 |
| 4% pešt. kom. k. o. x                 | 104 10 | 105 10 |
| 4% 10% pr.                            | 100 20 | 106 70 |
| 4% zast. pisma Innerst.               | 100—   | 100 15 |
| 4% hranilnice                         | 100—   | 100 30 |
| 4% zast. pisma ogr. centr.            | 100—   | 101—   |
| 4% dež. hranilnice                    | 100—   | 101—   |
| 4% z. pis. ogr. hip. ban.             | 100—   | 101—   |
| 4% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr. | 100—   | 101—   |
| 4% obl. češke ind. banke              | 100—   | 101—   |
| 4% prior. lok. želez. Trst-Poreč      | 99 90  | 100—   |
| 4% prior. dolenskih žel.              | 99 50  | 100—   |
| 3% prior. juž. žel. kup. 1/2          | 518 75 | 520 50 |
| 4% avstr. pos. za žel. p. o.          | 100 20 | 101 20 |

| Srečke                | 216—   | 222—   |
|-----------------------|--------|--------|
| Srečke od l. 1860     | 275 50 | 277 50 |
| od l. 1864            | 153 20 | 155 20 |
| titške                | 283—   | 290—   |
| zem. kred. l. emisije | 293—   | 301—   |
| II.                   | 256—   | 263—   |
| ogrške hip. banke     | 97—    | 103—   |
| srbske a frs. 100—    | 161 50 | 162 50 |
| turške.               | 21 55  | 23 55  |
| Basilika srečke       | 456—   | 462—   |
| Kreditne              | 79—    | 84—    |
| Inomoške              | 85—    | 92—    |
| Krakovske             | 57—    | 64—    |
| Ljubljanske           | 48 50  | 50 50  |
| Avstr. rdeč. križa    | 29—    | 31—    |
| Ogr.                  | 57—    | 62—    |
| Rudolfove             | 71—    | 77—    |
| Saiburške             | 510—   | 518—   |
| Dunajske kom.         |        |        |

| Delnice.                   | 166—   | 167—   |
|----------------------------|--------|--------|
| Južne železnice            | 675 40 | 676 40 |
| Državne železnice          | 1778—  | 1788—  |
| Avstr.-ogrške bančne deln. | 672 50 | 673 50 |
| Avstr. kreditne banke      | 812—   | 813—   |
| Ogrske                     | 242—   | 243—   |
| Zivnostenske               | 709—   | 711 50 |
| Premogokop v Mostu (Brüx)  | 696 40 | 697 40 |
| Alpinski montan            | 2804—  | 2814—  |
| Praške žel. ind. dr.       | 678 90 | 679 90 |
| Rima-Muranyi               | 275—   | 277—   |
| Trboveljske prem. družbe   | 579—   | 583—   |
| Avstr. orožne tovr. družbe | 139—   | 140—   |
| Češke sladkorne družbe     |        |        |

| Valute.        | 11 34  | 11 39  |
|----------------|--------|--------|
| C. kr. cekin   | 19 08  | 19 11  |
| 20 franki      | 23 46  | 23 54  |
| 20 marke       | 23 92  | 24—    |
| Sovereigns     | 117 22 | 117 42 |
| Marke          | 95 35  | 95 51  |
| Laški bankovci | 252—   | 252 75 |
| Rubliji        | 4 84   | 5—     |
| Dolarji        |        |        |

### Žitne cene v Budimpešti.

Dne 30. avgusta 1906.

Termin.

| Pšenica | za oktober | za | 50 kg | K  | 7-20 |
|---------|------------|----|-------|----|------|
| RZ      | oktober    | 50 | 6     | 12 |      |
| Koruz   | avgust     | 50 | 5     | 82 |      |
| Oves    | oktober    | 50 | 5     | 14 |      |
|         | oktober    | 50 | 6     | 70 |      |

Ekstiv.

Neizpremenjeno.

### Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 06-2. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

| Augst | Čas opazovanja | Stanje barometra v mm | Temperatura v C. | Vetrovi     | Nebo  |
|-------|----------------|-----------------------|------------------|-------------|-------|
| 29    | 9. sv.         | 744.2                 | 13.8             | sl. jg.vzh. | jasno |
| 30    | 7. sv.         | 745.0                 | 7.7              | brezvetrno  | jasno |
| 31    | 2. pop.        | 743.4                 | 21.1             | sr. jv.vzh. | jasno |

Srednja večerajšnja temperatura: 13.7°, normale: 17.3°. — Padavina v mm 0.0.

Tvrška K. PLANINŠEK v Ljubljani sprejme

### trg. pomočnika

popolnoma večjega v kolonijalni stroki, zmožnega slovenščine in nemščine.

3111—1

### Ura z verižico

za samo K 2.—.

Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šlezijska razpošiljalnica: prekrasno poslačeno 36-urno precizijsko uro ankerico za lepo verižico za samo K 2.— kakor tudi šleto garancijo. — Po povzetju razpošilja

Prusko-šlezijska razpošiljalnica

F. WINDISCH v Krakovu U/38

NB. Za neugajajoče denar nazaj. 3102

Ustanovljeno leta 1842.

ČERKOSLIKARJA, SLIKARJA  
NAPISOV IN QRBOV

BRATA EBERL

ULUBUVA, Nisovska cesta št. 6.  
Ljubljana, ulica št. 6.

Telefon št. 154.

### Pisarja

samskega stanu, zmožnega slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, izurjenega v narekovanju v obeh jezikih, popolnoma izvežbanega v ilustraciji zemljiške knjige, brez vsake organske napake sprejme takoj ali najpozneje do 15. septembra t. l. JANKO HUDOVERNIK, c. kr. notar v Kranjskigori. 3097—2 3110

Dr. Ivan Orel

Ema Orel rojena Jirlik

uroč poročena

dne 30. avgusta 1906

Ljubljana. Rudolfovo.

### A. TSCHINKEL na zet

svoje izvrstne nove izdelke, kakor kompote, marmelade, kandirano sadje in posebno po najnovejšem načinu izdelovano cikorijsko moko v lesenih zabojčkih. En poizkus vam bo dokazal izvrstnost te domače robe. Berite plakate.

Zanimivo naznanilo za lovce.

Od 15. oktobra t. l. naprej sprejema in kupuje podpisane vsako iz katerega koli kraja Avstrije in Ogrske franco in brez stroškov od oddajne postaje poslano množino zajcev, jerebic in fazanov po naslednjih cenah:

Zajce po 2 kroni, jerebice po 1 krono, fazane po 2 kroni. Plačilo per cassa. Zaradi natančnejših pojasnil se je obrniti do podpisance.

Josip Rossi, trgovec v Zagorju ob Savi.

2857—10

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU. Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novost in deviz.

Promete izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—. Rezervni sklad K 200.000.—.

Podružnica v SPLJETU. Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obratuje dne vloge do dne vadga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Prodaja se  
enonadstropna hiša.  
Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“.

### Damsko kolo

dobro obranjeno, kupim poceni.

Ponudbe na K. Čamernik, Dunajska cesta št. 9. 3071—3

### Stanovanje

s 5 sobami, kuhinjo, kletjo, drvarnico in predstajem se odda s 1. novembrom t. l. v biš št. 3 Pred igriščem.

Natančneje se poizve v prodajalnici v omenjeni hiši. 3085—2

### Restavracija „Narod. dom“

v Ljubljani.

Vsak dan sveže 2054 37

### plzensko

in termalno pivo

združenih pivovarov Žalec in Laški trg.

Priznana dobra vina in okusna domača kuhinja.

Lep senčnat lipov vrt.

Za mnogoštevilni obisk se priporoča restavracija.

### Kupčevalcev

z jajci in s perutnino

za večje in manjše dobave išče

Josip Grisi

v Trstu. 2842 11

### Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani

### Vabilo

za gospode častne, podporne in redne člane Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani

### izredni občni zbor

ki bo

v nedeljo, dne 16. septembra 1906

točno ob 10. dopoldne

v magistratni dvorani.

### DNEVNI RED:

Predlog ravnateljstva, da se društvena pravila predrugačijo.

V Ljubljani, dne 30. avgusta 1906.

J. Knez

ravnatelj.

Fran Anderwald

tajnik.

### Pušcarskega vajenca

sprejme takoj 2966

Fr. Sovčik, puškar

v Ljubljani, Židovske ulice št. 7

### Natakarica

na račun se sprejme tako

Potrebna je kavcija. Prostor je doba

Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“.

### Poštarska uniforma

pripravna tudi za železniške uradnike

popolna, skoro nova, se ceno prod

Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“.

### Meblovana mesečna soba

s posebnim vhodom se takoj odda

Marije Terezije cesti št. 6 I. nadst

na ulico, leva stran. 3083

Ravno tam se sprejme na stanovanje

tudi več dijakov iz boljše hiše. Stanovanje je blizu I. drž. gimnazije.

### Lesni odpadki

se lahko dobe vsak dan in sicer

več po 3 gld., nego samo po 2 1/2 gld.

kubični meter. 2993

Naročila se sprejemajo v pisarni

A. Deghenghi, Kolizej, Ljubljana

### Steklenica

malinčevega sirupa

(3 kg netto) 3066

lekarnarja Picco ija v Ljubljani

neprekosljive kakovosti, se z vsako

nino in zavojem vred po pošti pošlje

s povzetjem za K 5-30 za prvo pos

(cono), sicer K 5-60. V Ljubljani sta

steklenica s 3 kg. 4 K, pasteurizirana

steklenica (okoli 1 kg) K 1-50.

„Derby“

Pred. št. 373. Boxealf s močnimi podplati K 13—

433. Lakovina 15-50

„Schick“

Pred. št. 690. Irhovina s živ. podplati K 6—

720. Lakovina 6-80

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem Fran Szantner

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

dobavlja kakor znano

najboljše čevlje.

Zunanja naročila proti povzetju.

Pri naročilih zadostuje prod. štov.

Nepriljubljeni izdelki se zamenjajo.

Ceniki brezplačno in poštne preste.

2120—13

„Mainovlje“

Pred. št. 1148. Chevette s polkoutes podpet.

šiv. podpl. K 9.—. — Pred. št. 1149. Franc.

Chevreux, St. Louis XV. podpetki K 12—

Pred. št. 553. Sabahid . . . K 11—

567. Ia Boxealf . . . 12—

610. Lakovina . . . 13—